

IZVEŠTAJ O ODRŽIVOSTI

Impact Report 2023

ZNAČAJ IZVEŠTAJA O ODRŽIVOSTI

ProCredit Grupa, posvećena održivosti, objavljuje svoj nefinansijski izveštaj od 2016. godine, obuhvatajući sve banke unutar Grupe.

Izveštaji su dostupni na zvaničnom sajtu [ProCredit Holding-a](#) i usklađeni su sa EU taksonomijom, UNEP FI Principima za odgovorno bankarstvo, SDG indikatorima (SDG - Sustainable Development Goals) i i GRI indeksom sadržaja.

Ponosni smo što od 2024. godine objavljujemo i prvi lokalni Izveštaj o održivosti ProCredit banke u Srbiji, prikazujući naš individualni doprinos od osnivanja banke do kraja 2023. godine.

Važan dodatak Izveštaju je tabelarni prikaz koji pruža sveobuhvatnije razumevanje uticaja naših aktivnosti, obezbeđujući transparentnost i detalje ključne za razumevanje Izveštaja.

Sadržaj

Značaj izveštaja o održivosti	1
Obraćanje Izvršnog odbora	2
ProCredit Grupa: Ko smo mi	4
Pioniri u razvojnom finansiranju	5
Osvrt na održivost i razvoj	7
Pristup izveštaju o održivosti	8
Kompanije kao srž našeg poslovanja	9
Vodeći u inovacijama i ekološkoj odgovornosti	10
Negovanje ruralnog prosperiteta	11
Osnaživanje budućih lidera	12
Pristup zapošljavanju	13
Stopama dekarbonizacije na nivou grupe	16
Kako se borimo protiv klimatskih promena	17
Kreiranje našeg puta ka nultoj emisiji	18
Podržavamo klijente na Net-Zero putu	19
Podsticanje održivosti za budućnost	20
Rodna ravnopravnost i inkluzija	22
Pozitivan uticaj na radno okruženje	23
Ciljevi održivog razvoja i bitne teme	24

OBRAĆANJE IZVRŠNOG ODBORA

U ProCredit banci, održivost i doprinos društvu nisu samo ciljevi, već su utkani u sve što radimo, od samog početka našeg poslovanja. Zauzimamo značajnu poziciju na bankarskom tržištu Srbije, ne samo kroz tržišno učešće od 30% u finansiranju registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i između 20-23% u finansiranju malih i srednjih preduzeća, već i kroz našu predanost održivom bankarstvu i pozitivnom uticaju na zajednicu.

Naš rastući udeo u segmentu stanovništva, podstaknut kontinuiranim razvojem digitalnih usluga, svedoči o našoj sposobnosti da kombinujemo inovacije sa odgovornim bankarskim praksama. Prepoznati smo kao banka koja nudi više od pukih finansijskih proizvoda. Klijenti nas prepoznaju kao banku prvog izbora za štednju, investicione kredite, digitalne usluge, ali i kao banku koja je uvek spremna da pruži adekvatne preporuke i savete sa fokusom na dugoročnu dobrobit naših klijenata i društva u celini.

Pionirski smo pristupili digitalizaciji na bankarskom tržištu Srbije, sa preko 90% usluga koje su danas digitalizovane. Ova transformacija nije samo povećala efikasnost, već je i smanjila naš ekološki otisak, u skladu sa našom posvećenošću zelenoj tranziciji.

Dobri rezultati postignuti u 2023. godini potvrđuju da je naš pristup ispravan. Nastavićemo da rastemo i razvijamo se, ali ne po svaku cenu. Naša ažurirana poslovna strategija ima za cilj da unapredi naše poslovanje u segmentima malih i srednjih preduzeća i stanovništva, poveća naše prisustvo na tržištu i poboljša naš pozitivan uticaj, ali uvek kroz prizmu održivosti, digitalizacije i inovativnosti.

Želimo da proširimo svoje pozicioniranje u delu poslovanja sa stanovništvom, nudeći širok spektar bankarskih usluga većem broju ljudi. Ali želimo da to uradimo na način koji promoviše finansijsku odgovornost i kulturu štednje. Želimo da budemo primer odgovorne finansijske institucije koja ne samo da podržava svoje klijente, već i doprinosi zdravijem i održivijem društvu.

Ulaganje u naše ljude, IT i marketing ključno je za ostvarenje ovih ciljeva. Verujemo da će nam prošireno prisustvo i poboljšana troškovna efikasnost omogućiti da ostvarimo održivi povraćaj kapitala za naše investitore, istovremeno proširujući naš pozitivan uticaj na društvo i životnu sredinu.

Ključni pokazatelji 2023

Izveštaj o finansijskom poslovanju

	Dec. 23
Ukupna aktiva (m EUR)	1,378.2
Kreditni portfolio (m EUR)	908.00
Od čega krediti namenjeni privredi	92.5%
Od čega zeleni kreditni portfolio	15.9%
Broj biznis klijenata	15,051.0
Procenat default kredita	3.5%
Depoziti klijenata (m EUR)	967.8

Naša posvećenost održivom poslovanju nije nova. Već preko deset godina smo lideri u zelenoj tranziciji u Srbiji. Od samog početka, održivost je bila u srcu našeg poslovanja. Prilagodili smo sve naše procese održivim praksama, od online bankarstva do stroge kontrole potrošnje energije i resursa. Zamenili smo našu flotu vozila niskoemisionim

modelima i postavili mrežu besplatnih električnih punjača širom zemlje, podstičući i druge da nam se pridruže u stvaranju zelenije budućnosti.

Održivost nije samo deo naše korporativne kulture, ona je naša suština. Verujemo da nas upravo naša predanost pozitivnom društvenom i ekološkom uticaju čini jedinstvenim. Zato ćemo nastaviti da postavljamo visoke standarde za ESG* teme i da težimo ka ambicioznim ciljevima, kao što je postizanje neto nulte emisije za naš kreditni portfolio.

Naš put ka neto nultoj emisiji već je započeo. Identifikovali smo klijente u našem portfoliju koji najviše doprinose emisijama (iz Opseg emisija 3**) i aktivno ćemo ih podržavati u njihovim naporima da smanje svoj uticaj na životnu sredinu. Nastavićemo da smanjujemo i naše interne emisije CO₂ eq***, povećavamo udeo zelenih kredita i ulažemo u sveobuhvatnu ESG obuku za sve naše zaposlene.

Na kraju, želimo da izrazimo duboku zahvalnost našim zaposlenima.

Njihova posvećenost i motivacija su ključni za naše uspehe. Oni su istinski dokaz da kada radimo zajedno, sa fokusom na opšte dobro, možemo postići izvanredne rezultate i stvoriti bolju budućnost za sve.

** ESG (Environmental, Social and Governance) predstavlja skraćenicu za princip ulaganja koji daje prioritet pitanjima životne sredine, socijalnim pitanjima i korporativnom upravljanju.*

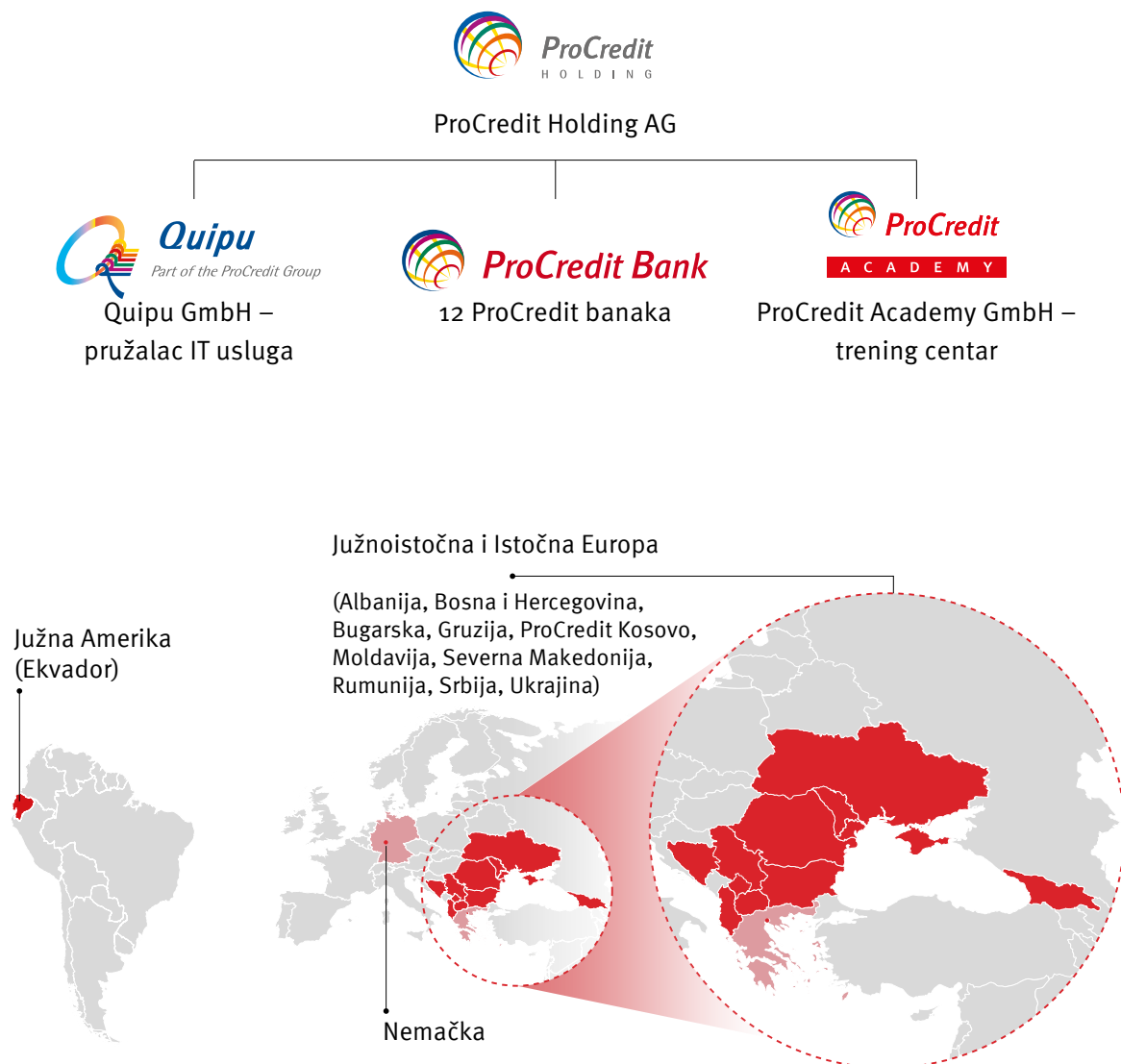
*** Opseg emisija 3 odnosi se na emisije koje proizilaze iz našeg finansiranog kreditnog portfolija.*

**** CO₂ eq - Ekvivalent ugljen-dioksida, skraćeno CO₂-ek je mera koja se koristi za poređenje emisija različitih gasova staklene bašte na osnovu njihovog potencijala globalnog zagrevanja.*

PROCREDIT GRUPA: KO SMO MI

Struktura ProCredit Grupe

Naša misija

Nastojimo da budemo vodeća banka malih i srednjih preduzeća na našim tržištima, prateći održive bankarske prakse koje su orijentisane na doprinos društvu. Čineći to, želimo da generišemo dugoročne održive povrate i stvorimo pozitivan uticaj u ekonomijama i društvima u kojima poslujeemo.

PIONIRI U RAZVOJNOM FINANSIRANJU

Osnivanje:

ProCredit Banka Srbija osnovana je kao Micro Finance banka sa misijom pružanja finansijskih usluga mikro i malim preduzećima.

Zeleni krediti za energetske efikasnost i obnovljive izvore energije:

Lansirani su prvi zeleni krediti na osnovu jasnih kriterijuma, demonstrirajući podršku za prelazak na čistiju energetske budućnost.

Finansiranje prvog solarnog projekta:

ProCredit Banka ostvarila je značajan korak u podršci obnovljivim izvorima energije kroz finansiranje prvog solarnog projekta.

Potpisivanje ugovora sa EPS-om:

Banka postaje prva domaća kompanija koja koristi struju iz isključivo obnovljivih izvora energije, uz garanciju o poreklu.

Izračunali smo i prijavili emisije iz našeg portfolija u skladu sa standardom obračuna GHG emisija za finansijske institucije (PCAF).

Kompletna nisko-emisiona flota automobila:

Dodatno je potvrdila posvećenost bankarske institucije ka smanjenju ugljeničnog otiska.

Finansiranje najveće solarne elektrane u Srbiji predstavlja jedan od ključnih doprinosa bankarske institucije razvoju obnovljivih izvora energije u zemlji

2001

2006

2007

2011

2013

2016

2018

2020

2021

2022

2023

Uvođenje Liste isključenih delatnosti sa ciljem zaštite životne sredine:

Lista isključenih delatnosti postaje sastavni deo kodeksa ponašanja banake (CoC) unutar ProCredit Grupe.

Uvođenje Politike zaštite životne sredine:

Uvedena je Politika zaštite životne sredine koja se temelji na tri stuba održivosti.

Kupovina prvog električnog automobila: predstavlja početak tranzicije ka niskoemisionoj floti vozila.

Sticanje sertifikata za sisteme upravljanja zaštite životne sredine, ISO 14001 sertifikata: ProCredit Banka dobila je prestižni ISO 14001 sertifikat koji potvrđuje posvećenost zaštiti životne sredine.

Implementacija Strategije vezane za proizvođače plastike i plastičnih proizvoda:

Uvođenjem strategije, banka je preduzela korake ka smanjenju upotrebe plastike i promovisanju održivijih alternativa.

Instalacija mreže punjača za električna vozila:

ProCredit Banka instalirala je mrežu punjača za električna vozila, podržavajući infrastrukturu za električnu mobilnost i podstičući korišćenje čistih transportnih rešenja.

Pridruživanje Net Zero Banking Alliance

na nivou Grupe uz jasno postavljene srednjeročne i dugoročne ciljeve.

OSVRT NA ODRŽIVOST I RAZVOJ

INTERNI INDIKATORI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU:

 100%

Električnih i hibridnih
automobila u
voznom parku

 3,46%

Smanjenje potrošnje
energije po zaposlenom

 0,71%

Smanjenje potrošnje
vode u zatvorenom
prostoru po zaposlenom

ZELENO KREDITIRANJE

1.403

Ukupan broj biznis
kreditnih klijenata

EUR **145,2 m**

Ukupan portfolio
zelenih kredita

→ **16%**

Zelenih kredita u
ukupnom portfoliju

22,7 ktCO₂

Emisije izbegnute
kroz finansiranje projekata
obnovljivih izvora energije

KLIJENTI

Ukupan broj
biznis kreditnih klijenata

6.198

2.940

Klijenata je
iz sektora
poljoprivrede

816

Klijenata su iz
proizvodnog sektora

POSLOVI PODRŽANI PREKO NAŠIH BIZNIS KLIJENATA

31.022

Ukupna zaposlenost

40%

Zaposlenost žena

5,08%

Zaposlenost mladih

ZAPOSLENI

412

Ukupan broj zaposlenih

53%

Zastupljenost žena u
srednjem menadžmentu

109

Sati obuke po
zaposlenom

Targeti za zeleni portfolio

Kratkoročni cilj: 18% | Srednjoročni cilj: 20% | Dugoročni cilj: 25%

Razvoj i usavršavanje zaposlenih predstavljaju kontinuirani cilj.

Standardi održivosti i članstva

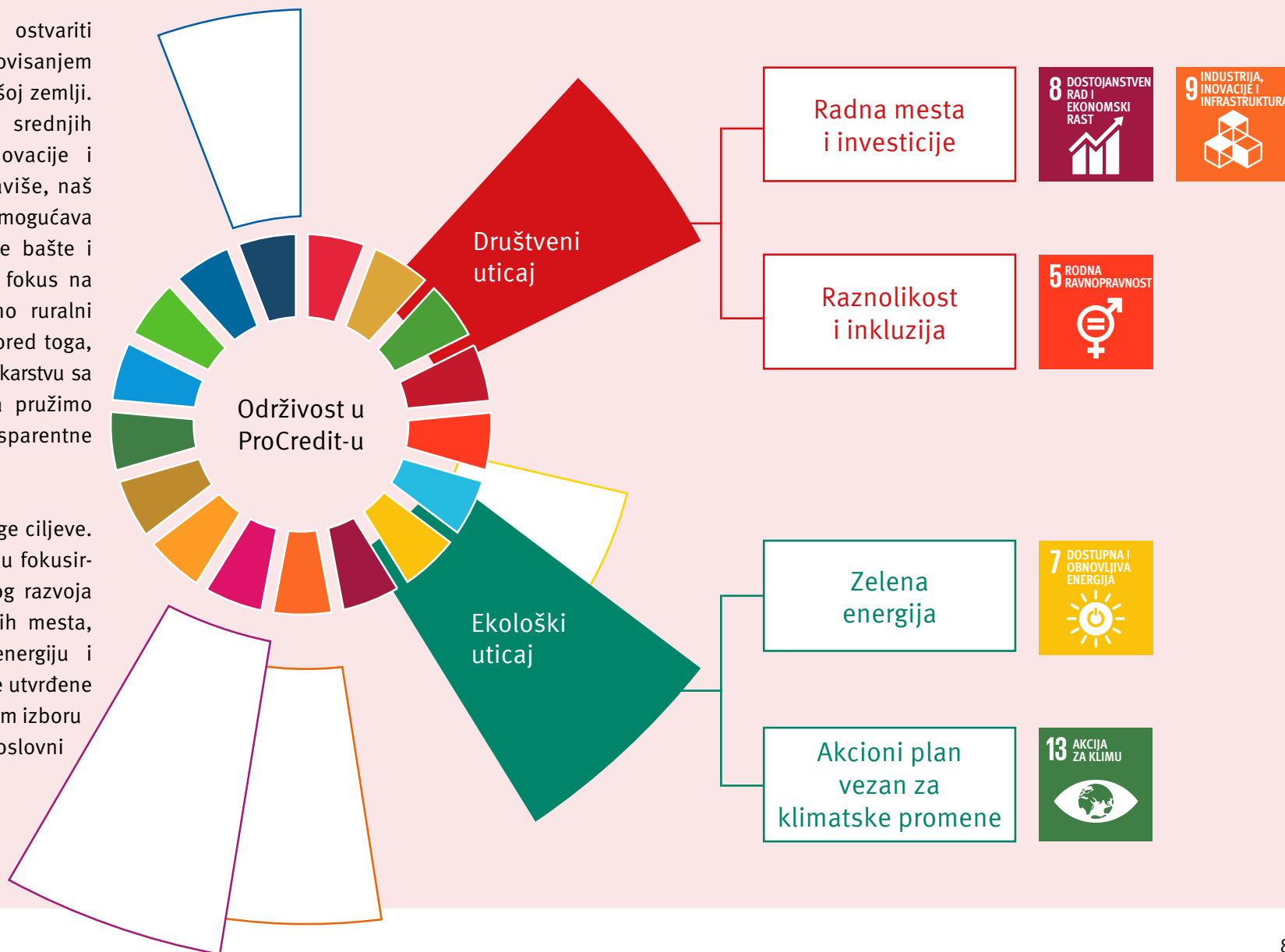

PRISTUP IZVEŠTAJU O ODRŽIVOSTI

Verujemo da naša banka može ostvariti značajan pozitivan uticaj promovisanjem održivog ekonomskog razvoja u našoj zemlji. Finansiranjem mikro, malih i srednjih preduzeća, podržavamo rast, inovacije i otvaranje novih radnih mesta. Štaviše, naš naglasak na zelenom finansiranju omogućava smanjenje emisija gasova staklene bašte i smanjuje zagađenje u Srbiji. Kroz fokus na poljoprivredu, takođe promovišemo ruralni razvoj i održivu sigurnost hrane. Pored toga, naš jedinstveni digitalni pristup bankarstvu sa stanovništvom omogućava nam da pružimo visokokvalitetne, pogodne i transparentne usluge široj populaciji.

Održivost ima široku agendu i mnoge ciljeve. Odlučili smo da se u ovom izveštaju fokusiramo na pet glavnih ciljeva održivog razvoja koji se odnose na otvaranje radnih mesta, raznolikost i inkluziju, zelenu energiju i klimatske promene. Međutim, ranije utvrđene materijalne teme, zasnovane na širem izboru SDG-a, ostaju ključne za naš poslovni model.

KOMPANIJE KAO SRŽ NAŠEG POSLOVANJA

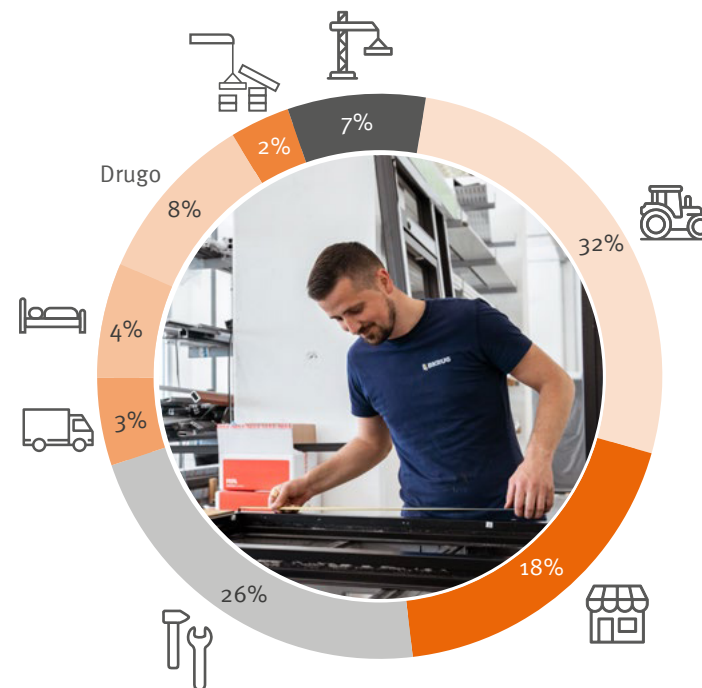
U ProCredit-u, podržavamo mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP) koja ispunjavaju stroge standarde zaštite životne sredine, društva i upravljanja ESG - (Environmental, Social and Governance Standards) i imaju najveći potencijal zarade, zapošljavanja i mogućnosti na našem tržištu poslovanja.

Naš poslovni model je fokusiran na pružanje finansijskih usluga inovativnim kompanijama sa visokim stepenom formalizacije i digitalizacije. Otprilike četvrtina našeg poslovnog portfolija je posvećena finansiranju proizvodnih sektora, pri čemu industrija igra najvažniju ulogu, dok osnova za dugoročno formiranje kapitala i samim tim veći privredni rast je naš fokus na investicione kredite.

Naše kreditne aktivnosti posebno podržavaju ulaganja u zelene tehnologije: 16% našeg ukupnog kreditnog portfolija spada u zeleno finansiranje, pri čemu se posebno ističu krediti za obnovljive izvore energije, energetska efikasnost i održivu poljoprivredu.

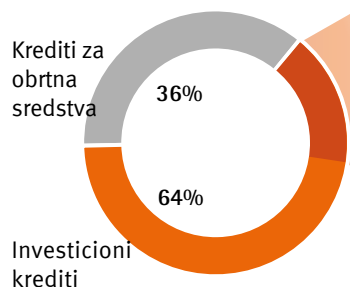
ProCredit je spona između razvijenijih ekonomija u Zapadnoj Evropi, naročito ekonomije Nemačke, i onih u Jugoistočnoj i Istočnoj Evropi, čak i van okvira obezbeđivanja finansiranja. Između ostalih usluga, nudimo međunarodne transfere novca, koji omogućavaju sigurna, brza i jeftina prekogranična plaćanja, centralizovani trezor za kompanije koje posluju u više jurisdikcija i plaćanje import-export garancija, promovišući protok robe ne samo istok-zapad, već i međuregionalno.

Ukupan biznis kreditni portfolio po sektoru (%)

Ukupan biznis kreditni portfolio: 847 miliona EUR

Naš portfolio poslovnih kredita prema nameni kredita

Zeleni udeo u
investicionim
kreditima

22,54%

Kategorije zelenih investicija

EKO - projekti

- Upravljanje otpadom
- Usluge zaštite životne sredine
- Održivi dobavljači
- Organska poljoprivreda i sertifikovana proizvodnja

Obnovljiva energija

- Fotonaponski sistemi
- Hidroelektrane
- Vetroenergetski sistemi
- Geotermalni sistemi
- Biogasna postrojenja

Energetska efikasnost

- Proizvodne mašine i oprema
- Energetski efikasne zgrade
- Oprema za grejanje i hlađenje
- LED ili drugi efikasni sistemi osvetljenja

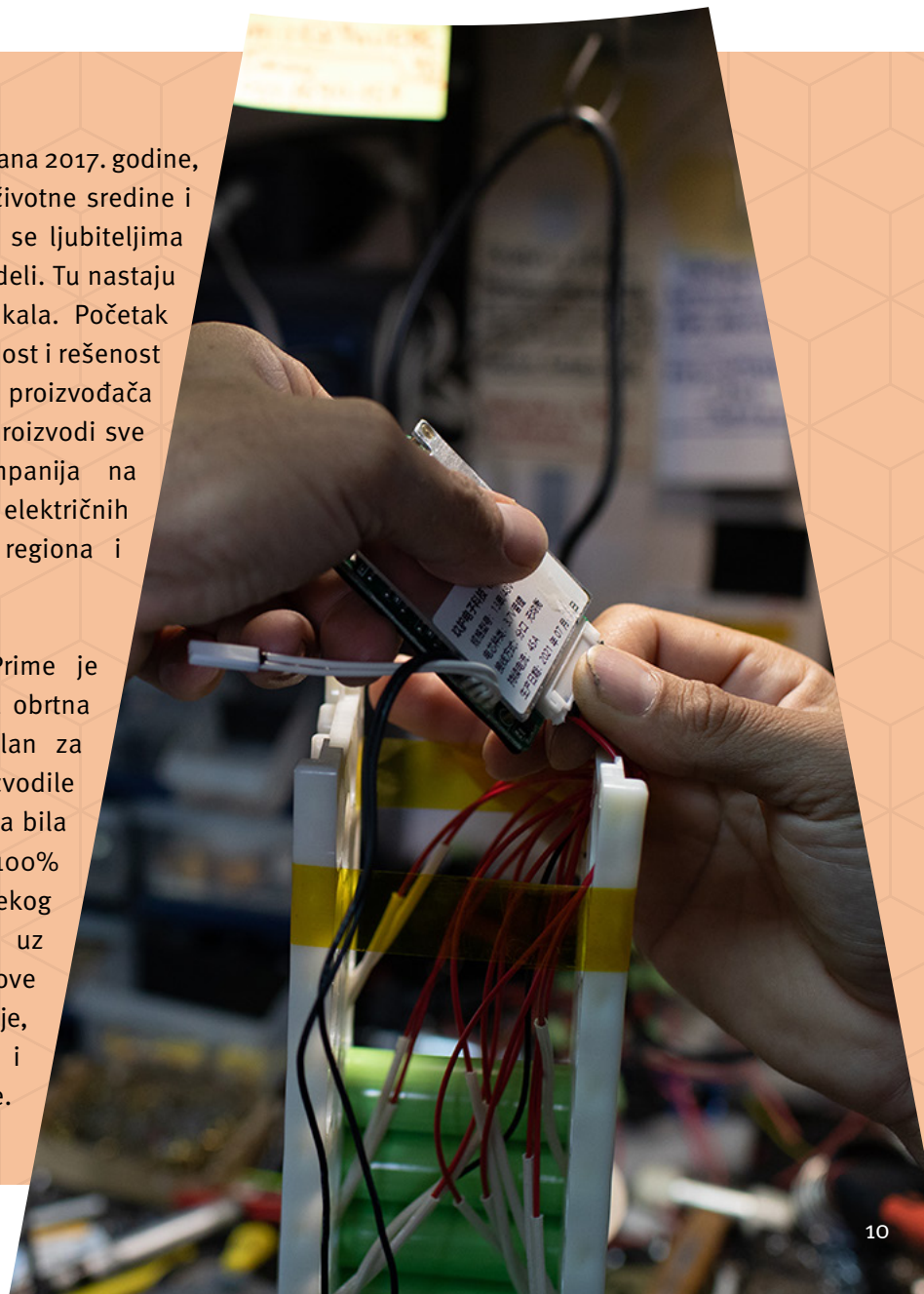
E PRIME

Električni bicikli, kompanije E-prime, dizajnirani su tako da pruže maksimalno zadovoljstvo i korist korisniku, bilo da se radi o rekreativcu ili profesionalcu. Njihovi modeli doprinose kvalitetnijem i atraktivnijem stilu života, te omogućavaju korisnicima da brzo i uspešno obave sve, ali i da aktivno uživaju u slobodnom vremenu i prirodi.

Radionica na Novom Beogradu je osnovana 2017. godine, sa željom da se doprinese očuvanju životne sredine i njenih neobnovljivih resursa, ali i da se ljubiteljima bicikala u Srbiji ponude inovativni modeli. Tu nastaju prvi primerci E-Prime električnih bicikala. Početak nije bio lak, ali motivisanost, posvećenost i rešenost da postanu jedan od prvih domaćih proizvođača električnih bicikala, koji samostalno proizvodi sve delove, nisu izostali. Danas kompanija na mesečnom nivou proizvede i do 300 električnih bicikala, te robu izvozi u zemlje regiona i Evropske unije.

Saradnju sa ProCredit bankom E-Prime je otpočela 2019. godine, kroz kredit za obrtna sredstva. Već tada je postojao plan za nabavku mašina koje bi u Srbiji proizvodile delove, kako bi s vremenom kompanija bila potpuno nezavisna od dobavljača, te 100% proizvodila u Srbiji. Stoga je nakon nekog vremena usledio kredit za opremu uz subvencije Ministarstva privrede. Nove mašine omogućile su proširenje kompanije, smanjile zavisnost od dobavljača i značajno uticale na proces proizvodnje.

NEGOVANJE RURALNOG PROSPERITETA

Naši biznis
klijenti su stvorili

31.022

radnih mesta
u 2023. i doprineli

148,72m EUR

plaćanjem taksi

Više od 6.000 biznis
klijenata podržanih
kreditima od kojih čak
47% pripada agrobiznis
klijentima.

Midi Organic

Smeštena na obroncima Kopaonika, Midi Organic je porodična firma specijalizovana za proizvodnju i preradu organskih voćnih proizvoda, kao što su smrznuto voće, sušeno voće i voćni pire.

Proizvodi se tradicionalno gaje u netaknutom regionu, bez industrije koja ih zagađuje.

Midi Organic je najveći kupac organskih proizvoda i podržava veliki broj poljoprivrednika širom regiona. Plodovi su obrađeni i uskladišteni najsavremenijom tehnologijom i opremom, finansiranom od strane ProCredit-a.

Midi Organic je počeo kao mali biznis 2006. godine, pokrenut od strane Nenada Janičijevića, da bi na kraju, zahvaljujući sporazumu sa holandskom kompanijom, postao međunarodno aktivan.

Danas kompanija izvozi svoju robu širom Evrope i SAD-a, u skladu sa EU i američkim standardima i poseduje sve relevantne sertifikate, zapošljavajući pritom 79 stalnih radnika i desetine radnika na određeno vreme.

MSP su doprinela

57,2%

ekonomske dodate
vrednosti (% BDP-a)

i zaposlila

70,9% radnika

(% od ukupno zaposlenih)

OSNAŽIVANJE BUDUĆIH LIDERA

Digital Hive je pažljivo osmišljen kompleks i dom tri subotičke IT kompanije: ICB Tech, Studio Present i Erdsoft. Njihova vizija je bila stvoriti prostor koji okuplja kreativne i predane pojedince, željne napretka. Raduje nas što smo kroz finansiranje pomogli izgradnju ovakvog kompleksa, a ime "Hive" - košnica, simbolizuje misiju gde se objedinjuju talenti i ideje u harmoničnu zajednicu, podstičući produktivnost, inovacije i sinergiju unutar organizacije.

Kao dinamična firma koja kombinuje stručnost u IT-u sa kreativnim pristupom u rešavanju problema, osim razvoja softvera, poznati su i po tome što prate najnovije tehnološke trendove kako bi svojim klijentima pružili inovativna i efikasna rešenja.

Kroz kontinuirana ulaganja u tehnološku infrastrukturu i obuku, omogućili su svojim zaposlenima pristup najnovijim alatima i metodologijama u industriji, motivišući IT stručnjake da ostanu u Subotici pružajući im zavidan radni ambijent koji podstiče kreativnost i razvoj projekata. Takođe, firma je razvila kulturu podrške i timskog rada, što je doprinelo stvaranju inspirativnog okruženja gde se ideje mogu slobodno razmenjivati i razvijati. Sve ovo zajedno je rezultiralo time da stručnjaci osećaju da mogu ostvariti svoj puni potencijal i napredak.

Rodna ravnopravnost je suštinski deo stvaranja pravednog i inkluzivnog radnog okruženja. Naša posvećenost rodnoj raznolikosti zasnovana je na vrednostima i principima navedenim u našem Kodeksu ponašanja i ogleda se u načinu na koji radimo jedni sa drugima i sa našim klijentima. Nemamo kvote ili ciljeve; umesto toga, naš fokus je na razvoju pojedinaca, bez obzira na njihov pol.

To postižemo kroz:

- Transparentan i inkluzivan pristup zapošljavanju, definisan u našoj politici ljudskih resursa
- Strukturu nagrađivanja zasnovanu na fiksnim platama bez podsticajnih bonusa, promovišući kulturu dugoročnog razmišljanja
- Transparentno upravljanje učinkom i mogućnosti za dugoročni razvoj karijere
- Jednak pristup obuci i razvoju liderstva kroz našu ProCredit Akademiju
- Snažnu podršku svim zaposlenima da prepoznaju i odgovore na neetičko ponašanje
- Istragu i obradu svih indicija kršenja Kodeksa dosledno i nepristrasno.

U ProCredit banci u Srbiji, u protekle tri godine, povećali smo udeo žena na rukovodećim pozicijama sa 42% u 2021. na 53% u 2023. Ublažavanje rodne nejednakosti i dalje ostaje u fokusu naših godišnjih planova, jer nastavlamo, da osnažujemo žene da aktivno učestvuju u upravljanju ljudima i procesima.

2023. GODINA:

Broj zaposlenih: 412

Izvršni odbori: 4

Middle Management: 51

Prosečan staž po polu Decembar 2023.
(u godinama)

Ukupno zaposleni

u Izvršnom odboru

Naša institucija je posvećena promovisanju rodne ravnopravnosti i podizanju svesti među našim kolegama. Verujemo da nesvesne pristrasnosti ponekad mogu da ometaju naše izbore, te smo u skladu sa tim primenili program obuke o rodnoj osetljivosti kako bismo ovu temu postavili u prvi plan. Verujemo da institucija mora da živi vrednosti koje želi da promoviše kao agent promene.

Da bismo postigli ove ciljeve, obučili smo naše zaposlene da razumeju osnovne dileme u vezi sa pitanjima rodne nejednakosti u društvu.

Pregled obuke o rodnoj ravnopravnosti za 2023. godinu:

- Razotkrivanje mitova i stereotipa: izazov normalizacije
- Razumevanje roda i pola
- Borba protiv rodno zasnovanog nasilja
- Upravljanje rodnim predrasudama.

U ProCredit banci u Srbiji, ova radionica je organizovana tokom avgusta i septembra 2023. Svi zaposleni su ceo dan posvetili diskusijama o tome šta znači ravnopravnost, šta je „tradicionalna“ uloga muškaraca i žena u našem društvu i šta zapravo možemo učiniti da napravimo promenu i kako. Podizanje svesti i podizanje glasa je naš cilj. Ovo je bio deo naše radionice Kodeksa ponašanja koja se organizuje svake godine.

Sa 70% zaposlenih žena, doneli smo odluku da ih osnažimo da uz podršku institucije preuzmu aktivniju ulogu u obukama i aktivnostima koje naša Banka organizuje.

ProCredit Akademija

Naša Akademija nije samo centar za obuku na nivou Grupe, već i strateško središte gde usklađujemo naše vrednosti, ideje i poslovni model kako bismo pružili najkvalitetnije usluge našim klijentima, uz povećanje uticaja i održivosti. Naši sveobuhvatni kursevi pokrivaju širok spektar tema, uključujući istoriju, filozofiju, veštine upravljanja, saradnju sa biznis klijentima i stanovništvom, digitalizaciju i veštačku inteligenciju. Tokom 2023. godine smo uveli jednonedeljni kurs menadžmenta o različitosti i inkluziji za naše buduće donosiocice odluka. Radeći to, nadamo se da ćemo ostati na čelu rodne ravnopravnosti i imati pozitivan uticaj u našim zajednicama.

100%

zaposlenih
obučeno o
rodnoj
ravnopravnosti

Više od
21.000 sati
posvećeno ljudskim
pravima u
2023. godini

Zaposleni koji su
završili Akademiju
za menadžment
prema polu:
žene: 43%,
muškarci: 57%

STOPAMA DEKARBONIZACIJE NA NIVOU GRUPE

2015: Napravili smo sistem za prikupljanje i procenu podataka o internim emisijama i njihovom obaveštavanju.

2018: Postavili smo cilj da postignemo ugljeničnu neutralnost u sopstvenim operacijama i 20% zelenog portfolija do kraja 2023.

2020: Procenili smo efekat fizičkih klimatskih rizika u poljoprivrednom sektoru.

2021: Izračunali smo i prijavili emisije iz našeg portfolija u skladu sa standardom Partnerstva za računovodstvo ugljenika (PCAF).

2022: Izvršili smo fizičku procenu i procenu rizika tranzicije portfolija grupe. Takođe, pridružili smo se Net-Zero bankarskoj alijansi (NZBA).

Ostvarili smo cilj da izdvojimo 20% našeg ukupnog kreditnog portfolija za podršku zelenim investicijama i postavili smo sledeći cilj na 25%.

2023: Ugljenična neutralnost postignuta izgradnjom našeg sopstvenog fotonaponskog parka od 3 MVp.

2050
Cilj: Net-Zero

Izgradnja portfolija otpornog na klimatske promene

Razmatramo rizike u vezi sa klimatskim promenama (fizički i tranzicioni rizik) u našem okviru upravljanja rizicima i podržavamo naše klijente da učine svoje poslovanje otpornijim na ove rizike.

1 Integrisanje klimatskog rizika u naše upravljanje rizicima 2023.

- Integrisanje klimatskog rizika prilikom stres-testiranja u okviru procesa interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP).
- Obezbeđivanje čvrste unutrašnje strukture upravljanja za upravljanje rizicima povezanim sa klimatskim promenama.
- Definisanje ključnih indikatora za upravljanje klimatskim rizikom.

2 Identifikovanje klastera klimatskih rizika u našem portfoliju

- Sprovođenje redovnog monitoringa fizičkog i tranzicionog rizika, uzimajući u obzir ekonomske podsektore i specifične geografske lokacije.

3 Podrška našim klijentima

- Pružanje zelenih zajmova našim klijentima kako bi se povećala njihova otpornost na rizike vezane za klimatske promene i smanjili njihovi rizici tranzicije.
- Blagovremeno prikupljanje relevantnih podataka o klijentima za detaljne analize klimatskih rizika.

Net-Zero do 2050. na nivou Grupe

Obavezali smo se da postanemo net-zero do 2050. godine. To uključuje smanjenje naših sopstvenih emisija (Opseg emisija 1 i 2) kao i onih koje se odnose na naš kreditni portfolio (Opseg emisija 3, kategorija 15)*.

	Opseg emisija 1 (interni)	Opseg emisija 2 (interni)	Opseg emisija 3 (eksterni)
Bazna godina 2022.	0.9 ktCO ₂ eq	3.3 ktCO ₂ eq	769.5 ktCO ₂ eq
Kratkoročni ciljevi	42% smanjenja do 2030.	42% smanjenja do 2030.	Dijalog sa klijentima koji su odgovorni za 28% emisija našeg portfolija
Aktivnosti koje je potrebno preduzeti	Povećati udeo električnih vozila	Povećati upotrebu čiste električne energije	Podržati klijente da postave ciljeve sa SBTi-om i finansirati njihovu tranziciju

Na nivou Grupe, razvili smo Strategiju klimatskih akcija kako bismo se uskladili sa scenarijem od 1,5°C iz Pariskog sporazuma. Naš cilj je da smanjimo najmanje 90% opsega naših emisija 1, 2 i 3 do 2050. Naša strategija klimatskih akcija uključuje sveobuhvatnu analizu uticaja naših operativnih i finansijskih aktivnosti. Postavili smo kratkoročne i srednjeročne ciljeve zasnovane na naučnoj metodologiji i potvrđene Inicijativom za ciljeve zasnovane na nauci (SBTi).

SCIENCE
BASED
TARGETS

DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

* Opseg emisija 3, kategorija 15 odnosi se na emisije koje proizilaze iz našeg finansirano kreditnog portfolija.

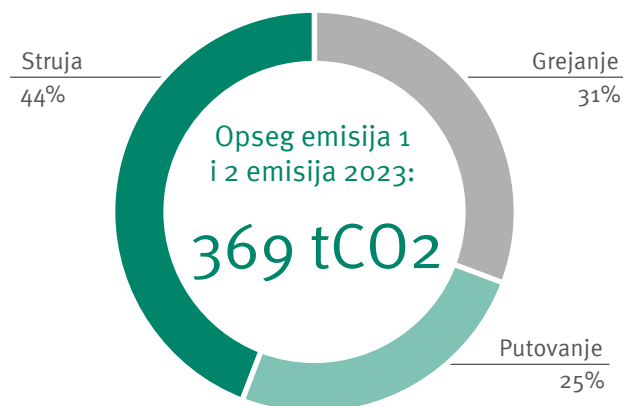
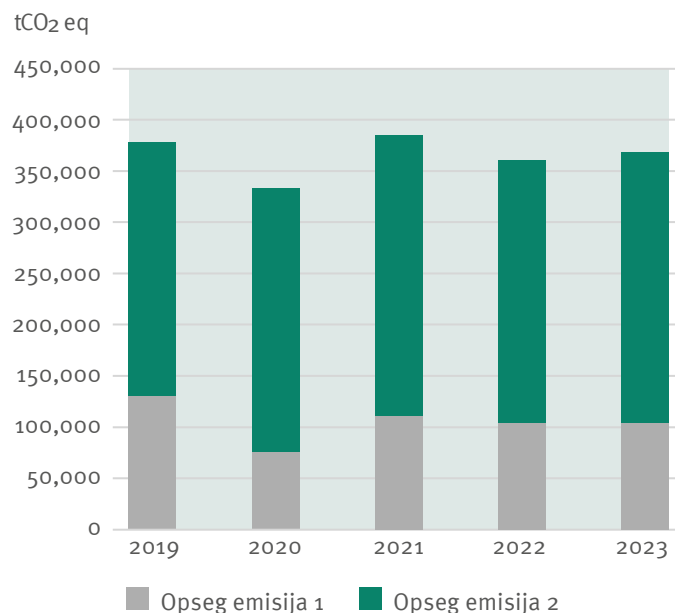
KREIRANJE NAŠEG PUTA KA NULTOJ EMISIJI

Od 2015. godine implementiramo interni sistem upravljanja životnom sredinom kako bismo ublažili uticaj našeg poslovanja na klimu i životnu sredinu. Merimo i pratimo emisije CO₂ koje se odnose na naše poslovanje (opseg emisije 1 i 2); oni uglavnom potiču od električne energije, grejanja i korišćenja vozila.

Naš cilj na nivou Grupe je da smanjimo ove emisije za 42% do 2030. godine kroz sledeće mere:

- Povećanje udela u upotrebi obnovljive električne energije ulaganjem u sopstvene fotonaponske sisteme i dobavljače čiste energije.
- Povećanje udela električnih automobila u Srbiji: od 2023. godine 100% našeg voznog parka predstavljaju niskoemisioni automobili (električna, plug-in hybrid i hybrid vozila)
- Sprovođenje energetske pregleda poslovnih objekata ProCredti banke: 2022. godine sprovedena je energetska revizija na 6 lokacija radi pronalaska rešenja za optimalno upravljanje sopstvenim izvorima energije, odnosno povećanja energetske efikasnosti našeg poslovanja.

Emisije i ciljevi iz internih operacija ProCredit banke u Srbiji (Opseg emisije 1 i 2):

planirano
smanjenje
emisija
CO₂ eq od **42%**
u Opsegu 1 i 2 do 2030.*

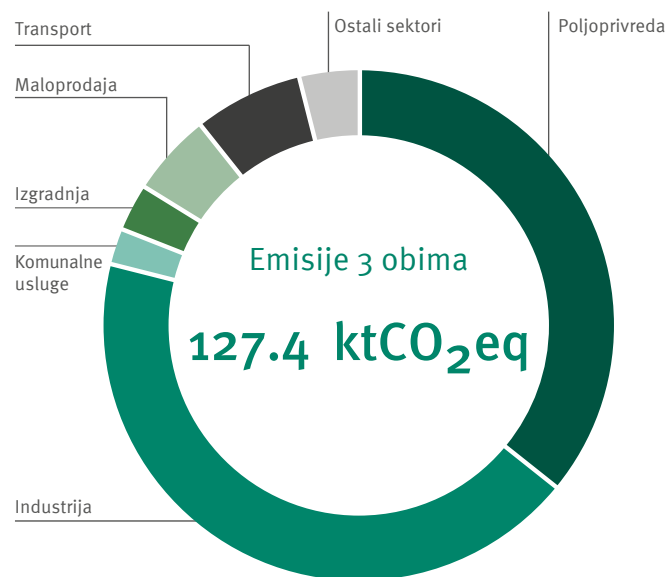

Naše putovanje ka emisijama net-zero opseg emisije 3 je usredsređeno na klijenta, prepoznajući važnu ulogu i odgovornost koju finansijski sektor ima u podršci dekarbonizaciji realne ekonomije. Ovo je jedan od razloga zašto se fokusiramo na aktivno angažovanje sa našim klijentima kako bismo podržali njihovu tranziciju ka dostizanju neto nulte emisije.

Podrška tranziciji naših klijenata

Naš cilj je da podržimo klijente u njihovim naporima za dekarbonizaciju kroz obračun ugljenika i postavljanje

ciljeva za smanjenje emisija, kao i pružanjem finansijske podrške za sprovođenje njihovih strategija. Do 2030. godine, cilj nam je da se angažujemo sa klijentima koji su odgovorni za 28% emisije CO₂ eq iz našeg kreditnog portfolija, sa fokusom na klijente u poljoprivredi i proizvodnji.

Sve veća podrška zelenim investicijama

16% našeg kreditnog portfolija usmereno je ka zelenim investicijama, uključujući ulaganje u energetske efikasne opreme naših klijenata, solarne sisteme i zelene zgrade. U srednjem roku, cilj nam je da ovaj udeo povećamo na 20%.

Promovisanje zelene struje

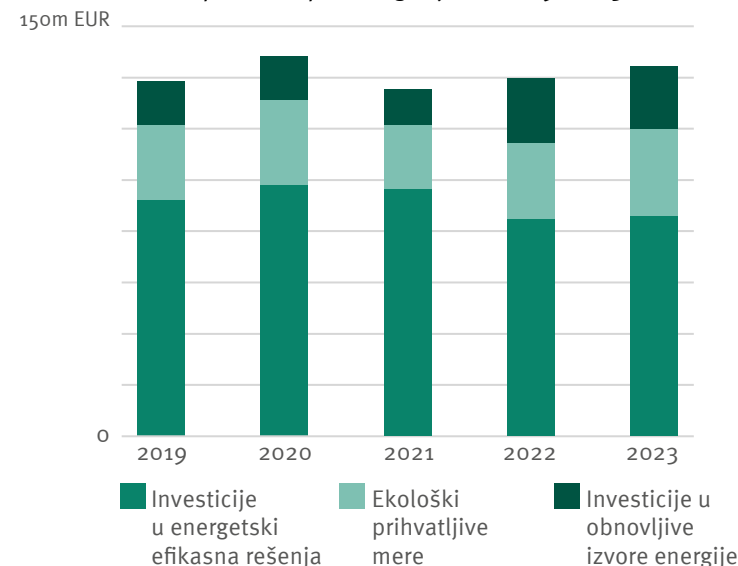
Kroz finansiranje projekata obnovljivih izvora energije, posvećeni smo postizanju cilja da budemo primarni finansijski partner za dekarbonizaciju.

Do 2023. godine, finansirali smo instalaciju 31,6MWp fotonaponskih sistema.

Obezbeđivanje kontinuirane usklađenosti sa našom Listom isključenih delatnosti

Naša Lista isključenih delatnosti obuhvata aktivnosti koje mogu imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu. Primer takvih aktivnosti može biti rudarstvo i vađenje nafte ([Kodeks ponašanja, str. 30](#))

Zeleni portfolio po kategorijama 2019-2023 u EUR

Iz kreditnog portfolija grupe izdvajamo klijente koji su odgovorni za **28%** naših emisija CO₂ eq sa idejom implementiranja u Net-Zero aktivnosti do 2027.

PODSTICANJE ODRŽIVOSTI ZA BUDUĆNOST

Naš portfolio zelenih kredita se jasno zalaže za obnovljive izvore energije. Zbog promene cene električne energije, postoji veliko interesovanje za solarne energetske sisteme, pri čemu su krovne instalacije za sopstvenu potrošnju najčešća ulaganja u 2023. godini.

Posmatrajući trendove na globalnom energetsom tržištu, očekujemo da će tempo zelene tranzicije nastaviti da se ubrzava kako u svetu tako i u Srbiji, imajući u vidu visoku zavisnost naše privrede od fosilnih goriva koje emituju velike količine ugljenika.

Najrelevantnije investicije na ovom polju, posebno u primarnom sektoru, imale bi za cilj smanjenje energetskeg intenziteta, usvajanje alternativnih oblika transporta, uvođenje alternativnih izvora proizvodnje energije i poboljšanje skladišnih kapaciteta.

DeLasol Solarni Park

ProCredit Banka Srbija ponosno predstavlja projekat DeLasol, do 2023. najveća solarna elektrana u Srbiji, koja je ostvarila značajan ekološki uticaj na energetske održivost i zaštitu životne sredine.

Pozadina Projekta

Projekat DeLasol je razvijen od strane kompanije MT-KOMEX u opštini Lapovo, sa kapacitetom od 9,9 MW i prostire se na 12,5 hektara. Elektrana koristi približno 18.000 bifacijalnih solarnih panela, koji omogućavaju proizvodnju električne energije sa obe strane panela, čime se maksimizuje proizvodnja energije.

Finansiranje i implementacija

ProCredit Banka Srbija je obezbedila 9 miliona evra za finansiranje ovog značajnog projekta. Naše ulaganje u DeLasol ne samo da podržava rast obnovljivih izvora energije u Srbiji, već i doprinosi poboljšanju sigurnosti snabdevanja električnom energijom i zaštiti životne sredine.

Ekološki benefiti

DeLasol solarna elektrana godišnje proizvodi oko 15.000 MWh električne energije, što je dovoljno za snabdevanje oko 2.100 domaćinstava. Korišćenjem solarne energije, projekat doprinosi smanjenju emisija ugljen-dioksida, smanjujući zavisnost Srbije od fosilnih goriva i time pomažući u borbi protiv klimatskih promena.

Budući planovi

DeLasol projekat je deo šire strategije Srbije da poveća kapacitet obnovljivih izvora energije na 8,3 GW do 2024. godine. Ovaj ambiciozan plan uključuje izgradnju novih solarnih i vetroparkova, čime se stvara održiva energetska budućnost za Srbiju.

ProCredit Banka Srbija će nastaviti da podržava projekte koji promovišu održivost i inovacije u energetsom sektoru.

DeLasol je sjajan primer kako partnerstvo između banke i privatnog sektora može rezultirati značajnim ekološkim i društvenim beneficijama.

Politikom ljudskih resursa ProCredit banke, koja se sprovodi na lokalnom nivou, obezbeđujemo da svi zaposleni u Banci u Srbiji učestvuju u godišnjim radionicama na kojima diskutujemo o načelima Kodeksa ponašanja – kako su predstavljena u dokumentu i kako se primenjuju u praksi.

Stavljamo snažan naglasak na uticaj naših pojedinačnih i kolektivnih aktivnosti. Značaj ravnopravnosti i inkluzije je bila glavna tema radionice održane 2023. godine. Razgovarali smo o rodnoj ravnopravnosti, a glavni cilj je bio osnaživanje žena da preuzmu više inicijative u prihvatanju menadžerskih funkcija, da prihvate intenzivne obuke – dajući time primer da su uloge i doprinosi muškaraca i žena jednaki. Pružićemo snažnu podršku ženama u njihovom karijernom razvoju, vodeći računa o održavanju balansa između poslovnog i privatnog života i uz puno razumevanje za njihove porodične situacije.

Kada govorimo o jednakosti – diskusije obuhvataju sve vrste razlika, kao i pitanje na koji način, nastojimo da utičemo na društvo da prihvati sve različite grupe koje su njegov sastavni deo i da jasno stavimo do znanja da nas upravo te razlike spajaju i čine jačim.

Dan ljudskih resursa

Tokom leta 2023. godine, Odeljenje ljudskih resursa je organizovalo sastanke sa svim zaposlenima. Obišli su sve poslovne prostorije i filijale i obavili razgovore sa svim zaposlenima. Zaposleni su organizovani u grupe do 25 koleginica i kolega – i podsticani su da razgovaraju o svim temama iz oblasti ljudskih resursa sa članovima HR-a i menadžmenta. Želeli smo da čujemo kako zaposleni vide uslove rada, beneficije, šta predlažu da bi moglo da se promeni. Sproveli smo anketu o zadovoljstvu zaposlenih – svi rezultati i sugestije su predstavljeni Izvršnom odboru i kao rezultat – neke od promena su realizovane.

Od 1. januara 2024. godine, a kao direktan ishod ovakve saradnje sa zaposlenima, pojedine promene su zvanično sprovedene, kao što je povećanje broja dana godišnjeg odmora, povećanje budžeta za tim building, promene uslova za održavanje računa zaposlenih.

Ovo će postati redovna praksa, a njena evaluacija će se vršiti u ciklusima od dve godine.

POZITIVAN UTICAJ NA RADNO OKRUŽENJE

Garažna rasprodaja – Garage sale

Naši zaposleni su aktivno angažovani na realizaciji misije preoblikovanja budućnosti, očuvanja resursa planete i zaštite životne sredine. Upravo ovo je bio povod da organizujemo, uz veliki odziv, garažnu rasprodaju u oktobru 2023. godine. Pod sloganom „Ponovo upotrebi. Smanji. Recikliraj. Ponovi” (Reuse. Reduce. Recycle. Repeat) – naši zaposleni su donirali svoje polovne stvari (igračke, aparate, kućnu dekoraciju, odeću) i ovi predmeti su prodavani na mini sajmu koji je organizovan na posedu banke. Ovo je bio porodični dan – zaposleni su došli sa decom, kupovali i prodavali polovne stvari, a sav prikupljen novac je doniran za renoviranje Centra za slepe u Kruševcu.

Obuke

Velikim ulaganjima nastojimo da obezbedimo što veći broj obuka za naše zaposlene. Sve obuke su zasnovane na odluci da maksimalno razvijamo zaposlene i njihov potencijal – biramo zaposlene za našu bankarsku i menadžersku akademiju. Svake godine šaljem najmanje 10 zaposlenih na intenzivne kurseve engleskog jezika. Tokom 2023. godine ukupno je 85 zaposlenih upućeno na osnovni i napredni kurs Excel-a, sa ciljem da razviju ovu veštinu koja je neophodna za njihov svakodnevni rad.

Digitalne vizitkarte

Svi zaposleni koji imaju potrebu za vizitkartom – tokom 2023. godine dobili su digitalnu verziju ove kartice koja radi uz pomoć NFC tehnologije. Na ovaj način izbegavamo štampanje papirnih kartica, iako to deluje kao mali izdatak – digitalne kartice zamenjuju skoro 30.000 papirnih kartica koje su potrebne za 300 ljudi. Svaki put kada zaposleni promene poziciju, potrebno je da se štampa novi set kartica. Na prvi pogled, postićemo mali efekat. Međutim, kada rezultat pomnožimo velikim brojem ovih slučajeva – pravimo pozitivnu i značajnu razliku.

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA I BITNE TEME

Ključne materijalne teme koje nisu detaljnije obrađene u ovom izveštaju, ali se mogu naći u dodatnim materijalima objavljenim uz izveštaj.

EKONOMSKI RAZVOJ

Doprinosimo ekološki i socijalno ispravnom ekonomskom razvoju u zemlji u kojoj poslujemo. Pružamo odgovorne i održive finansijske usluge malim i srednjim preduzećima i podržavamo lokalne poslovne aktivnosti. Radimo sa kompanijama koje pokreću inovacije kroz najsavremenije investicije i koje nastoje da smanje svoj uticaj na životnu sredinu. Naši poslovni klijenti, koji su uglavnom aktivni u proizvodnom, poljoprivrednom i uslužnom sektoru, prate dugoročne poslovne strategije i stvaraju nova radna mesta.

TEHNOLOGIJA I INOVACIJE

Promovišemo digitalnu transformaciju u našim bankarskim operacijama kako bismo pružili sigurne i pogodne usluge našim klijentima i maksimiziramo efikasnost u našim internim procesima. Ulaganjem i promovisanjem prihvatanja inovativnih i visokokvalitetnih rešenja za digitalno bankarstvo, nastojimo da budemo tehnološki pionir u zemlji u kojoj poslujemo. Takođe nastavljamo da jačamo odbranu od sajber napada kako bismo obezbedili dosledno bezbedno i pouzdano bankarsko okruženje kako za naše osoblje tako i za naše klijente.

PAŽLJIVO UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZICIMA

U našim kreditnim operacijama nastojimo da minimiziramo potencijalno štetne ekonomske, ekološke i društvene uticaje. Stoga ne dozvoljavamo da se naši klijenti prezadužuju i ne finansiramo ekološki nepodobne projekte. Mi podržavamo naše klijente tokom njihovih ekonomskih ciklusa, a naše kreditne operacije su prilagođene profilu rizika naših klijenata MSP. Kako se ekološki i socijalni rizici mogu pretvoriti u finansijski rizik za klijenta i rizik reputacije za našu banku, smatramo da je efikasno upravljanje ekološkim i socijalnim rizicima neophodno za održivu finansijsku instituciju.

INTERNI MENADŽMENT ŽIVOTNE SREDINE

Da bismo minimizirali svoj uticaj na životnu sredinu, kontinuirano analiziramo i pratimo uticaje koji proističu iz naših aktivnosti. Postavili smo ciljeve koji su dizajnirani da smanje emisije kroz poboljšanje energetske efikasnosti, promovisanje obnovljivih izvora energije i smanjenje potrošnje resursa. Dajemo primer kompanijama usvajanjem standarda zelene gradnje i vidljivo sertifikovanim našim naporima. Redovno objavljujemo naša dostignuća u oblasti životne sredine u cilju podizanja svesti među zaposlenima i klijentima.

ODRŽIVO FINANSIRANJE

Mi primenjujemo ekonomski, socijalno i ekološki inkluzivan pristup odgovornom finansiranju. Prilikom procene ekonomske opravdanosti investicije, uzimamo u obzir sve moguće negativne ekološke i društvene uticaje. Pružamo finansijske instrumente koji omogućavaju našim klijentima da realizuju inovativne projekte relevantne za lokalne privrede. Naši zeleni krediti promovišu klimatski prihvatljive tehnologije. Naše ciljeve održivog finansiranja postižemo striktno primenom naše liste isključenih delatnosti i održavanjem aktivnog dijaloga sa našim klijentima.

ETIČKE VREDNOSTI I RADNO OKRUŽENJE

Nastojimo da promovišemo pozitivno radno okruženje koje karakteriše raznolikost, ravna hijerarhija i otvorena komunikacija. Ponosimo se time što smo razvili pristup zaposlenima koji se ne oslanja samo na novčanu nadoknadu. Naš etički pristup bankarstvu u potpunosti je integrisan u našu korporativnu kulturu. U velikoj meri promovišemo nezavisnost i kritičko razmišljanje, odgovornost, rodnu ravnopravnost i pravičnost među našim zaposlenima. Obezbeđivanje zdravlja i bezbednosti naših zaposlenih je među našim najvažnijim prioritetima. Naše vrednosti se manifestuju u našem Kodeksu ponašanja, koji služi kao etički kompas cele ProCredit grupe.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Naše jasno uobličene vrednosti, smernice i organizacione strukture omogućavaju našim zaposlenima da se ponašaju odgovorno i neguju poverenje koje su nam ukazali klijenti. Prioritet dajemo ravnoj hijerarhiji, pravovremenoj i transparentnoj komunikaciji, kao i malim, fokusiranim timovima, kako bi naša banka mogla da reaguje brzo i na odgovarajući način. Naši standardi često prevazilaze lokalne regulatorne zahteve, dok se kultura usklađenosti poslovanja neguje među svim zaposlenima. Ove i druge vrednosti su dokumentovane u našem Kodeksu ponašanja. Postavili smo visoke standarde sopstvenog korporativnog upravljanja i od naših klijenata tražimo da učine isto.

FER REGRUTER I POSLODAVAC

Da bismo privukli i zadržali prave zaposlene, razvili smo transparentan proces selekcije upotpunjen poštenim mogućnostima internog napredovanja i naknadama. Pravednost i otvorenost su ključne odlike naših procedura zapošljavanja. Naš pristup zasnovan na zaslugama tretira svakog kandidata na isti način, bez obzira na pol, poreklo ili veze. Takođe pridajemo veliku vrednost transparentnoj strukturi plata i svesno se uzdržavamo od nuđenja kratkoročnih bonusa koji se odnose na učinak. Pravedna nadoknada je obezbeđena ograničavanjem odnosa između najvišeg i srednjeg nivoa plata.

POUZDANO PARTNERSTVO I TRANSPARENTNE USLUGE

Nastojimo da izgradimo dugoročna, pouzdana i stabilna partnerstva i sa pravnim licima i sa stanovništvom. Naši zaposleni pažljivo analiziraju poslovne modele i investicione ideje naših klijenata kako bi mogli da daju dobre savete. Ovo doprinosi održivom razvoju naših poslovnih klijenata i sprečava ih da postanu prezaduženi. Takođe podržavamo fizička lica, uključujući vlasnike preduzeća, sa transparentnim dobro struktuiranim uslugama računa, opcijama štednje i kreditnim proizvodima, prvenstveno putem praktičnih i sigurnih digitalnih kanala.

RAZVOJ ZAPOSLENIH

Razvijamo kapacitete zaposlenih kroz sveobuhvatnu obuku znanja i veština, redovne preglede učinka i jasne opcije za karijeru. Naš pristup naglašava važnost ulaganja u stalni lični i profesionalni razvoj. Podržavamo naše zaposlene tako što pružamo redovne mogućnosti za dijalog i povratne informacije, i nudeći kontinuiranu obuku. Naši nastavni planovi i programi za stručno usavršavanje uključuju ne samo bankarske veštine, već pre svega kurseve iz humanističkih nauka, podstičući naše zaposlene da razmišljaju o sopstvenim vrednostima i ulozi u društvu i da razmišljaju nezavisno.

Napomena: Uključenost u negativne uticaje u vezi sa temom koja se uglavnom javlja kroz naše poslovne odnose je prikazana crvenom bojom. Zelenom bojom je prikazano učešće u negativnim uticajima vezanim za teme koje se uglavnom dešavaju kroz naše aktivnosti.

Milutina Milankovića 17
11070 Beograd

tel: 0700 700 000
tel: 011 2057 000

e-mail: srb.kontakt@procredit-group.com

